

EN MASSE DYRKNINGSLAND AT INDVINDE?

AV DISTRIKTSLÆGE T. LUNDEVALL, AAMLİ

AAMLİ er en indlandsbygd i Nedenes amt — jordsmonnet er gjen-nemgaaende av tarvelig kvalitet, væsentlig furujord. Brytningen falder svært kostbar, opfyldt som jorden er av sten og røtter — det hører ikke til sjeldenheterne, at opdyrkningen af ét maal kommer paa 2—300 kroner.

Et skippund voldhøi sælges omtrent ikke under 14 kroner, og bygden kjøper hvert aar masser av høi og kjører det 4—5 mil. Halm betales fort væk med 10 kr. pr. skippund. De fleste gaarde har desuten utengslaatter, som ofte ligger mere end 1 mil fra gaarden, og det vil derfor skjønnes, at høiet fra disse heller ikke blir billig — skjønt det oftest er av tarveligste art.

Aamli gjennomstrømmes af Nidelven, der fra kirkebygden nedover er saa sagte flytende, at den kan passeres av robaat i en strækning av 7—8 kilometer indtil den indsnevres og danner en del grunde fossestryk.

Elvebredderne er lave og flate langt indover, og her findes store strækninger av »feter«: tørre, jord- og sandblandede, græsbevoksede sletter og store myrstrækninger.

Baade feterne og myrerne oversvømmes i flomtiden, og dyrkning er derfor for tiden umulig.

Myrerne og feterne kan for største delen pløies, da overflaten er jevn, og sten og røtter omtrent helt mangler. Efter etpar analyser at dømme er myrernes indhold av plantenæring meget tilfredsstillende, men de er i utpræget grad kalkfattige — kun 70 kg. kalk pr. maal i plogdybden.

Hr. myrkonsulent *Glærum*, der har undersøkt et par av myrerne, uttalte sig forhaapningsfuldt om deres skikkethed for opdyrkning — naar bare flommen ikke var.

Hvis flommen altsaa kunde undgaaes, vilde vi her kunde ha masser av god kulturjord, der med de mindst mulige utgifter til brytning vilde kunne brukes til at yde gode avlinger. Kalkspørsmålet vil ikke længer spille synderlig rolle, naar vi om etpar aar faar *jernbanen* Arendal—Aamli færdig.

Det er vist ikke tvil om, at jorden blir tat i kultur, saasnart flomspørsmålet blir løst — interesseret som folk i Aamli er for jordbruk.

Nu tillater jeg mig at henstille til det ærede Norske Myrselskap at gaa i spidsen for at faa sakkyndig undersøkelse, om hvorvidt vandstanden i elven med rimelige omkostninger kunde sænkes saa meget, at flommen

ikke længer vilde gjøre synderlig skade og faa de dyrkbare strækninger nøiere undersøkt*). For at nævne et tal, der selvfølgelig ikke gjør fordring paa nøiagtighet, vil jeg anslaa de omtalte strækninger til en størrelse af 3000 maal, saa det er store værdier, det her dreier sig om.

SÆNKINGS- OG UTTAPNINGSARBEIDER I RYFYLKE, SØNDHORDLAND OG HARDANGER

AV LANDBRUKSINGENIØRASSISTENT K. SOMMERSCHIELD

RYFYLKE

Sænkning av Vatsvandet.

MUNDINGEN av Vatsvandet ligger ca. 3 km. ovenfor *Ohmsosen*, der ligger ved Vatsfjorden, en af Buknfjordens talrike forgreninger. Vandet er 6 km. langt og temmelig smalt. Der paatænkes en sænkning av 1,3 m. av dette vand for at faa tilgodegjort de sumpige landstrækninger, som ligger omkring samme, i nordre ende paa gaardene Sjurseike, Alvseike, Landa og Spartveit, omtrent midt paa vandet paa gaarden Sørhus og i søndre ende paa Vatne og Kaarhus. Tilsammen vil der kunne tørlægges omkring 250 maal jord omtrent udelukkende myr og ekstra god til dyrkning. Det er ren græsmyr, fordetmeste blandet med ler eller sand, eller det er grund myr paa ler- og sandblandet undergrund.

Nede ved Ohmsosen ligger imidlertid en uldvarefabrik, som faar sit driftsvand fra en foss i elven litt nedenfor Vatsvandet, og fabrikkens eiere betrakter det som stridende mot sine interesser, at vandet saadan uten videre blir sænket. Vistnok skal sænkningen foregaa ovenfor fossen, saa dens faldhøide ikke formindskes, og fabrikken har heller ingen opdæmningsret i vandet; men man mener, at naar vandet sænkes, saa vil dets naturlige magasineringssevne i nogen grad forringes, hvilket jo heller ikke helt kan nægtes, uagtet der er faa og forholdsvis smaa grunde partier, som vil bli helt tørlagte. For at forlike disse motstridende interesser vil der derfor bli foreslaat, at der i det nye, antagelig ca. 10 m. brede elveløp, som altsaa skal oparbeides til en dybde af omtrent 1,3 m. under vandstanden i vandet, skal graves en dypere rende paa 1 à 1,5 m. bredde og 0,6 m.—0,8 m. dybde, hvilken rende fabrikken for fremtiden skal faa ret til at opdæmme og derved faa raadighet over et ikke ubetydelig vandmagasin, som den kan bruke i perioder, naar der er vandmangel i elven. Paa den maate vil baade fabrikkens og grundeiernes interesser tilgodesees, og derfor har denne plan utsigt til at vinde tilslutning fra begge parter.

*) Det Norske Myrselskaps styre har optat spørsmålet til utredning. Red. aum.